

ske aspekter og at det skal undersøges, hvilke initiativer der er behov for på nordisk plan, som kan øge samspillet mellem forbrugere og erhvervsliv.

Det regionale samarbejde

Det regionale samarbejde er en vigtig del af det nordiske samarbejde. I de sidste år har nærområdet antaget en stadig større rolle i det regionale samarbejde. Mens indsatsen tidligere var koncentreret om at uddanne planlæggere gennem kurser på Nordregio, der er et nordisk center for fysisk planlægning og regionalpolitik, arbejdes der i dag for at stimulere grænseregionalt samarbejde, blandt andet gennem brug af erfaringer og ressourcer fra det eksisterende nordiske grænseregionale arbejde. Fra dansk side lægges der samtidig fortsat vægt på, at Nordregio styrkes.

Fra dansk side prioriteres samarbejdet mellem Nordisk Ministerråd og de grænseregionale områder. Det er vigtigt, at der skabes mulighed for vidensopbygning og erfaringsudveksling på tværs af det allerede velfungerende grænseregionale samarbejde mellem regioner i nærområderne og mellem grænseregionale områder i Norden og nærområderne. Fra dansk side er der særligt opmærksomhed på det grænseregionale samarbejde i de vestnordiske områder.

Transportområdet

Under det danske formandskab i 2000 blev der vedtaget en handlingsplan for det nordiske samarbejde på transportområdet. Nordisk Ministerråd efterkom hermed et ønske fra Nordisk Råd om at intensivere samarbejdet på transportområdet.

Under det finske og det norske formandskab er arbejdet med at udmønte handlingsplanens idéer blevet sat i værk. Det drejer sig blandt andet om erfaringsudveksling og udredningsprojekter inden for følgende fire temaområder: Trafiksikkerhed, Miljø og Transport, Østersøsamarbejde og Telematik.

Rammen for det nordiske samarbejde har endvidere vist sig nyttigt til at udveksle erfaringer om konkrete og aktuelle emner, blandt andet jernbaneudlicitering og infrastrukturafgifter. På samme måde drøftes jævnligt EU-initiativer.

DET UFORMELLE NORDISKE SAMARBEJDE

Foruden det formelle nordiske samarbejde, som finder sted inden for rammerne af Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd, findes der også et uformelt nordisk samarbejde på det udenrigspolitiske, forsvarspolitiske, bistandspolitiske og udenrigshandelspolitiske område og med deltagelse af de pågældende ressortministre. Der afholdes tillige regelmæssige møder mellem de nordiske statsministre, som udgangspunkt to gange om året. Endvidere afholdes der koordinationsmøder mellem de nordiske EU-landes statsministre forud for møderne i Det Europæiske Råd.

DET FREMTIDIGE NORDISKE SAMARBEJDE

Nordisk Råd fejrer som bekendt i år 50-års jubilæum, og på mange områder kan vi se resultaterne af et enestående og udbytterigt samarbejde mellem de nordiske lande. Samarbejdet er kendetegnet ved at have ydet et væsentligt bidrag til den økonomiske og sociale udvikling og velfærd i de nordiske lande. Ligeledes har det nordiske samarbejde dannet model for regionalt samarbejde andre steder i Europa, først og fremmest mellem de baltiske lande.

Det er naturligvis godt at kunne se tilbage på mange års velfungerende samarbejde og vidt-rækkende resultater. Endnu vigtigere er det imidlertid at vende blikket fremad mod nye udfordringer og opgaver. Ambitionen er at fortsætte den stærke tradition for tæt samarbejde mellem de nordiske lande.

Det ligger fast, at vi fra dansk side fortsat tillægger vi fortsat det nordiske samarbejde stor vægt. Samtidig er det vigtigt, at det nordiske samarbejde tilpasses udviklingen både i de nordiske lande og globalt. Dette arbejde er allerede påbegyndt. Vedtagelsen af Ny Nordisk Dagsorden har vist, at der fra såvel parlamentariker- som ministerrådssiden er vilje til fornyelse. Nordisk Ministerråds fokusering på centrale indsatsområder såsom teknologisk udvikling, velfærd, det indre marked, samarbejdet med nærområderne, samt miljø og bæredygtig udvikling vidner om, at der bliver set fremad. Og denne proces må fortsætte, for også fremover er der en række væsentlige udfordringer, der må tages fat på.

Det er næppe en overraskelse, at spørgsmålet om fjernelse af grænsehindringer vil og skal stå